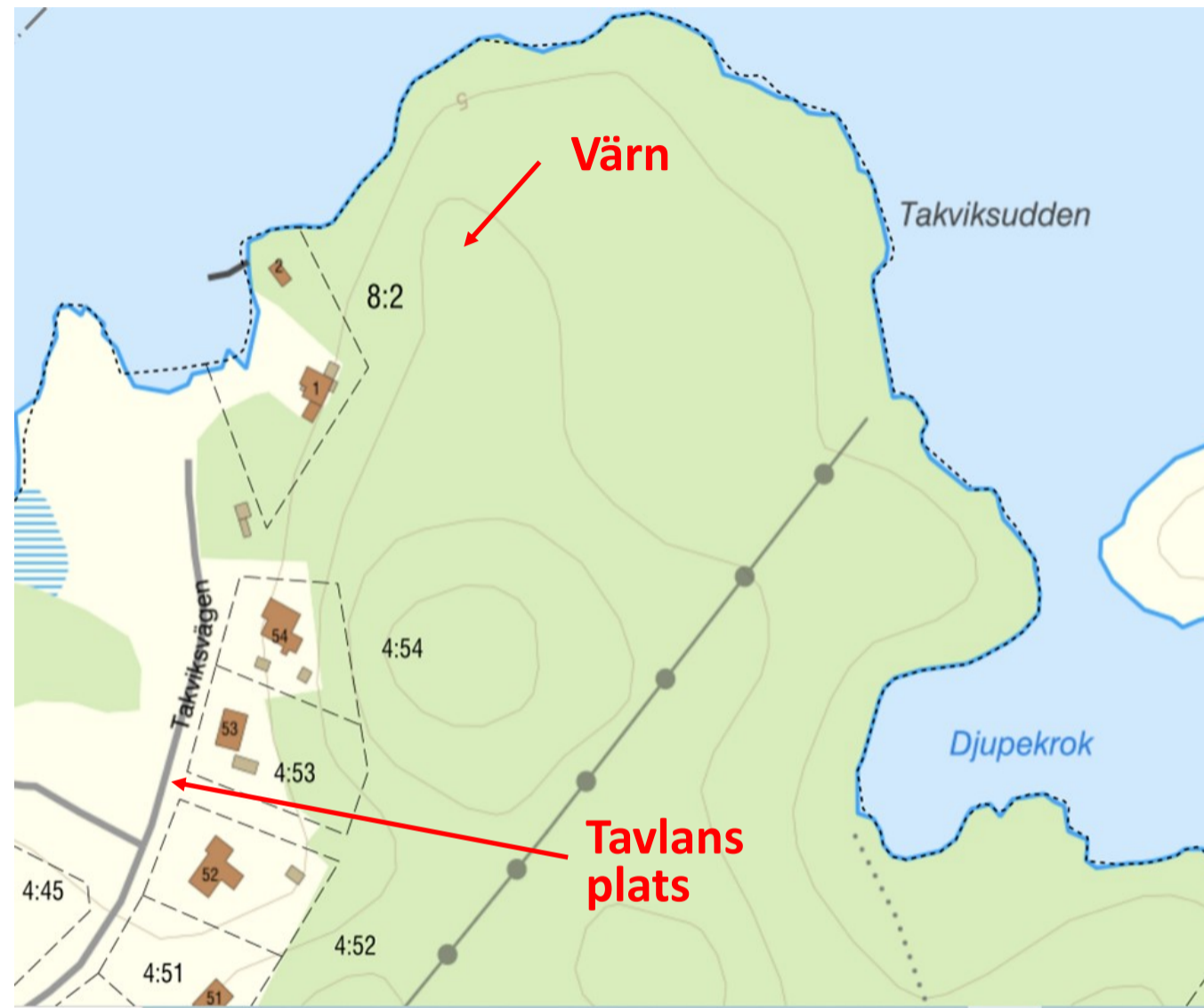

Värn vid Takviksudden

På berget vid Takviksudden finns rester av militära värn från 1940-talet. Följ stigen upp till kraftledningen, vik sedan till vänster utmed kraftledningen, och till vänster igen (mot norr) upp mot höjden på udden.

Källa: Min Karta, Lantmäteriet

Under början av 1940-talet och senare under "kalla kriget" byggdes flera militära anläggningar i Gryt, bl.a. i Orren – den långa fjärd som ligger en bit norr om Snäckevarp. Vidare byggdes anläggningar i Fyrudden-Ekön-Hummelvik-Häradskär. En del av dessa anläggningar är fortfarande i drift.

Lämningar av två värnkomplex från 1940-talet finns på vår samfällighet, dels på berget på Takviksudden, dels på Stugudden. Värnen byggdes med fri sikt över Orrrens inlopp och över inloppet till Rågetedalens hamn.

Syftet med värnet var i första hand spaning och att hindra att fienden trängde in i skärgården.

Värnet på Takviksudden var en enkel konstruktion i sten, möjligen med tak i trä eller presenning. Värnet var bemannat med 3–4 soldater. Dessa tillhörde sannolikt lokalförsvarsförband knutna till regementet I 4 i Linköping. Utrustningen bestod av kikare, gevär och i vissa fall en kulspruta.

Förläggning av soldaterna skedde vid Norrtorp och i Gryt i gårdar, fritidshus, skolor och liknande. Kanske också i tält där det fanns skyddade lägen. Det finns inga spår av byggnader i anslutning till detta värn.

Senare under "kalla kriget" var den militära verksamheten omfattande i Gryt med omnejd. Många anläggningar fanns på fastlandet och i den inre skärgården, bl.a. i Fyrudden, Drottningvik, Ekön och på Häradskär.

Soldaterna tillhörde då såväl marinen och armén som flygvapnet. Här fanns också specialförband, bl.a. för signalspaning. Uppgiften för förbanden var liksom tidigare att upptäcka och förhindra inträngande i skärgården samt försvar av de marina installationerna.